

W służbie władców i czarowników

Muzeum Archeologiczne i Entograficzne w Łodzi (Pl. Wolności 14) zaprasza na wystawę „W służbie władców i czarowników. Sztuka Nigerii”

Wystawa „**W służbie władców i czarowników. Sztuka Nigerii**” prezentuje przebogată mozaikę masek, figur, statuetek, fetyszy tworzonych przez rzemieślników i czarowników nigeryjskich. Sztuka w Nigerii związana była z potrzebami społecznymi, widziano w niej ucieleśnienie magii, legitymację duchów otaczających świat żywych. Czarownicy, wróżbici, wiedźmy korzystali ze sztuki, by kształtować pożądane zachowania społeczne, a także realizować życzenia indywidualne.

Ich symbolika ukazywała tajemnice natury, charakterystyczne cechy zwierząt i ludzi. Wielokrotnie kształtowała ideały estetyczne. W świecie, gdzie nie istniało pismo, ceremonie stawały się zapisem historii i tradycji.

Siłę sztuki zauważyli również władcy potężnego Imperium Beninu. Kunsztowne brązy podkreślały odrębność i moc dworu. Jednocześnie, należy zwrócić uwagę na zaawansowanie technologiczne benińskich rzemieślników, zadające kłam myśleniu o sztuce Afryki przez pryzmat prostych figurek z drewna.

Mówiąc o sztuce Nigerii nie sposób pominąć voodoo (zwanego także juju). Na ekspozycji prezentowane są obiekty związane z tym złowrogim kultem, tyleż strasznym, co interesującym i rządzącym się swymi prawami. Jest on nadal żywy i praktykowany przez Nigeryjczyków.

Sztukę współczesną Nigerii reprezentują grafiki przedstawiające codzienne życie wsi, a także próbę ukazania mitologii w nowoczesnej formie. Jest to dowód na to, iż artyści nadal są aktywnymi uczestnikami życia społecznego, starają się poprzez sztukę oswoić nową rzeczywistość, nie tracąc jednocześnie spuścizny przodków.

Prezentowane obiekty pochodzą z dwóch znakomitych, prywatnych polskich kolekcji.

Kolekcja Rodziny Bojarskich była zapoczątkowana w latach 60., kiedy Ryszard Bojarski pracował jako inżynier w Nigerii. Zafascynowany kulturą kraju, zgromadził ponad 600 obiektów przedstawiających wyjątkową wartość etnograficzną, estetyczną i materialną. Znaczenie kolekcji podkreśla fakt, że wszystko dokładnie opisał i skatalogował. Najistotniejszymi obiektami są brązy pochodzące z Imperium Beninu, pośród których znajdziemy m.in. figurkę wojownika pochodzącą z przełomu XV i XVI w. Ponadto zbiór zawiera figurki Ibeji, maski taneczne i maski voodoo.

Kolekcja Kazimierza i Krystyny Gutkowskich została zgromadzona w latach 80. Kazimierz Gutkowski, pracujący w Nigerii jako Profesor został członkiem intelektualnej elity Ile-Ife. Zaprzyjaźnił się m.in. z Wille Soyinką - pierwszym nigeryjskim zdobywcą literackiej Nagrody Nobla, Susanne Wenger - rzeźbiarką i znawczynią sztuki nigeryjskiej. W 1993 r. został pierwszym ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej w Afryce Zachodniej po 1989 r. Wtedy uzyskał bezprecedensowy, dziedziczny tytuł Olokun-Gbadero of the Source, Ile-Ife, czyli honorowy tytuł królewski Ile - Ife, a na wystawie można zobaczyć stroje koronacyjne Kazimierza i Krystyny Gutkowskich. Prezentowana kolekcja grafik, zawiera prace artystów takich jak Kola Sorunke, Wole Ife, Bayo Ogundele. Odnajdziemy tu tradycyjną afrykańską tematykę związaną z życiem codziennym i wierzeniami, przedstawioną we współczesnej formie.

Kurator wystawy:
Dariusz Skonieczko

Scenariusz wystawy:
Dariusz Skonieczko i Katarzyna Dudkiewicz

Koncepcja plastyczna:
Katarzyna Dudkiewicz

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi